„Mi, az akkori zeneakadémisták úgy éltünk, mint egy biztonságos és végtelenül gazdag birodalom igazságos uralkodójának alattvalói. Sosem ismertem olyan társadalmat, amely ennyire elhivatott lett volna, és ilyen végletesen semmibe vette volna a falakon kívüli realitást. Az a kérdés, hogy „mit akarsz ezzel kezdeni", vagy pláne, hogy „miből fogsz megélni", amelyek elkerülhetetlenek voltak Amerikában, a Zeneakadémia falain belül, legalábbis az én köreimben, föl sem merültek. Bach, Beethoven, Schumann, Chopin, Brahms, Schönberg, Berg, Bartók és a többi nagyság által papírra vetett kottafejek – ez volt a mi tóránk, az igazság, amelyért az életünket is feláldoztuk volna.

Egy ponton azonban valami félrecsúszott. Hirtelen úgy éreztem, egy óriás buborékban vagyunk, és talán éppen a bezártság miatt, a zenéhez való viszonyunk – agresszió. A zongora körül ülünk az órán, és Beethoven egyik szonátáját elemezzük. Csakhogy ez nem elemzés! Hol az utolsó szögig stimmelő struktúrák kiagyalása, hol magasröptű szótekervények vannak hivatva intelligenciánkat és muzikalitásunkat bizonyítani. És a legszörnyűbb, hogy az okoskodások a zeneszerző bálványozásában kell hogy kulmináljanak: „Micsoda átvezetés! És ez a moduláció… Hú… ezt hallgassátok!"

Agresszió volt, és lassacskán azt kezdtem érezni, hogy maga a zene is agresszió. Eredetileg, már gyerekkoromban is, az vonzott a komolyzenéhez, hogy képes volt *beszélni*, képes volt egy szavakon túli történetet szenvedéllyel elmondani. De az, amit korábban a belső tűz kifejezéséként éltem meg, most izzasztó és strapás orációnak tűnt. Ezek a szimfóniák, szonáták és noktürnök mind hatni akarnak, becsalogatni, rám tukmálni egy érzelmet. Nem tartanak távolságot. Követelés van minden gesztusban: légy bár vidám vagy szomorú, csak ENGEM hallgass, a zseniális ÉN-t, aki a hangokból szól hozzád. […]

Olyan zenéről álmodtam, amely csordogál, mint az élet. A napok összeütköznek, visszapattannak, nyomokat hagynak hátra, fonalakat, melyek talán gomolyagokba és szövetbe állnak össze. Szövetbe, amelyet nem terveztek, amely magától kialakult valahogy.

Képzeletbeli kompozícióimban úgy akartam elmesélni a történetet, mint ahogy, sok évvel később, népmeséket meséltem a fiamnak. Nem engedte, hogy megmagyarázzam a régies szavakat. „Ne nekem meséld. Csak meséld." Belebámul a messzeségbe, én lenézek, a betűkre, és hagyom, olvasódjon a szöveg általam."

Részletek Niran Judit *Jelek a vízen* c. könyvéből;
Libri, Bp., 2014, 95-97. oldal